

Svar

heilbrigðisráðherra við fyrirspurn frá Diljá Mist Einarsdóttur um ÁTVR og stefnu stjórnvalda í áfengismálum.

- 1. Hver er fjöldi áfengisverslana ríkisins miðað við höfðatölu í samanburði við önnur lönd þar sem stjórnvöld fara með einokun á smásölu áfengis, til að mynda Svíþjóð og Noreg?*

Ráðuneytið bendir á að fjallað er um hlutverk ÁTVR í lögum um verslun með áfengi og tóbak, nr. 86/2011, en þau heyra undir fjármála- og efnahagsráðherra, sbr. b-lið 10. tölul. 4. gr. forsetaúrskurðar um skiptingu stjórnarmálefna milli ráðuneyta í Stjórnarráði Íslands, nr. 6/2022, sbr. og 4. gr. forsetaúrskurðar nr. 8/2024. Ætti því að beina þessari spurningu til fjármála- og efnahagsráðherra.
- 2. Hvernig samræmist fjölgun útsölastaða ÁTVR markmiðum stjórnvalda um að takmarka aðgengi að áfengi?*

Ráðuneytið bendir á ný á að fjármála- og efnahagsráðherra fer með forræði á málefnum ÁTVR. Ætti því að beina þessari spurningu til fjármála- og efnahagsráðherra.
- 3. Hver er vegalengd á milli útsölastaða ÁTVR á höfuðborgarsvæðinu og hvernig samræmist dreifing þeirra markmiðum stjórnvalda um að takmarka aðgengi að áfengi?*

Sjá svar við 1. og 2. tölul. fyrirspurnarinnar.
- 4. Hefur mismunandi afgreiðslutími útsölastaða ÁTVR áhrif á neyslu áfengis?*

Sjá svar við 1. og 2. tölul. fyrirspurnarinnar.
- 5. Hvernig er markmið stjórnvalda um að koma í veg fyrir að ungmenni byrji að nota áfengi tryggt í Frihöfninni þar sem fólk getur keypt áfengi við sjálfsafgreiðslukassa?*

Ráðuneytið bendir á að kveðið er á um skilyrði til sölu áfengis í Frihöfninni í reglugerð um vöruval og innkaup tollfrjálsra verslana á áfengi, nr. 1101/2022. Sú reglugerð sækir stoð í 3. mgr. 104. gr. tollalaga, nr. 88/2005, en þau heyra undir fjármála- og efnahagsráðherra. Þá er Frihöfnin ehf. einkahlutafélag í 100% eigu Isavia ohf. en fjármála- og efnahagsráðherra fer með hlut ríkisins í Isavia. Þá skal á það bent að kveðið er á um að óheimilt sé að selja, veita eða afhenda áfengi þeim sem eru yngri en 20 ára í áfengislögum, nr. 75/1998, en þau heyra undir dómsmálaráðherra, sbr. 19. tölul. 2. gr. forsetaúrskurðar um skiptingu stjórnarmálefna milli ráðuneyta í Stjórnarráði Íslands, nr. 6/2022, sbr. og 2. gr. forsetaúrskurðar nr. 8/2024. Ætti því að beina þessari spurningu til áður nefndra ráðherra.
- 6. Hvernig samræmist smökkunarborð Frihafnarinnar með áfengi markmiðum stjórnvalda um að takmarka aðgengi að áfengi og vernda viðkvæma hópa fyrir skaðlegum áhrifum áfengisdrykkju?*

Smökkunarborð Frihafnarinnar samræmist ekki markmiðum í lýðheilsustefnu til ársins 2030 sem samþykkt var á Alþingi 2021 þar sem slíkt fyrirkomulag eykur aðgengi að áfengi

en markmið lýðheilsustefnu er að vernda viðkvæma hópa, viðhalda og bæta heilbrigði fólks og koma í veg fyrir sjúkdóma. Stefnan leggur áherslu á að stjórnvöld hafi lýðheilsu að leiðarljósi við alla áætlanagerð og stefnumótun, þar á meðal að takmarka aðgengi að áfengi til að draga úr skaðlegum áhrifum áfengisdrykkju. Að öðru leyti er vísað í svar við 5. tölul. fyrirspurnarinnar.